

COVID-19

Attālināta dalība dalībnieku sapulcē

1

IEVADS

2020.gada 23.martā stājās spēkā steidzamības kārtībā pieņemtie grozījumi Komerclikumā, ar kuriem tiek noregulēts jautājums par attālinātu dalību un balsošanu sabiedrības ar ierobežotu atbildību (turpmāk, "SIA") dalībnieku sapulcē vai akciju sabiedrības (turpmāk, "AS") akcionāru sapulcē, kā arī balsošanu pirms dalībnieku vai akcionāru sapulces (turpmāk, "Grozījumi"). Tādējādi, jau šobrīd jebkura Latvijā reģistrētas SIA vai AS un tās dalībnieki var izmantot šī regulējuma sniegtās priekšrocības noturēt dalībnieku sapulci, ievērojot sociālo distancēšanos un bez nepieciešamības dalībniekiem vai akcionāriem fiziski satikties.

Tālāk ērtības labad tiks aprakstīts regulējums attiecībā uz SIA dalībnieku sapulci, taču jānorāda, ka noteikumi par attālinātu dalību un balsošanu akcionāru sapulcē kopumā ir gandrīz identiski SIA dalībnieku sapulču regulējumam. Tā kā vēl nav izveidojusies Grozījumu piemērošanas vai tiesu prakse, tad sniegsim savu izpratni par jaunā regulējuma piemērošanas praktiskajiem aspektiem, kas var mainīties, attīstoties praksei.

Kopumā Grozījumi regulē trīs sekojošus jautājumus:

- ☰ Dalībnieka tiesības balsot pirms dalībnieku sapulces;
- ☰ Dalībnieka attālinātu piedalīšanos dalībnieku sapulcē;
- ☰ Dalībnieka balsošanu, piedaloties dalībnieku sapulcē attālināti.

2

Dalībnieka tiesības balsot pirms dalībnieku sapulces

Jebkuram dalībniekam ir tiesības nobalsot jau pirms dalībnieku sapulces, ja tiek izpildīti divi sekojoši nosacījumi:

- ☰ Balsojums tiek nodots tādā veidā, kas ļauj sabiedrībai nodrošināt dalībnieka identifikāciju (tai skaitā, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus), un
- ☰ Balsojums tiek saņemts sabiedrībā vismaz iepriekšējā dienā pirms dalībnieku sapulces.

Kā zināms, Komerclikums prasa, lai valde paziņojumā par dalībnieku sapulces sasaukšanu norādītu gan sapulces darba kārtību, gan arī vietu un laiku, kur dalībnieki var iepazīties ar lēmumu projektiem sapulces darba kārtībā iekļautajos jautājumos (1). Tādējādi, ja dalībnieks ir informēts par sapulces darba kārtību un iepazīties ar lēmuma projektiem, kā arī sapulces laikā netiek dalībniekiem sniegta kāda jauna, būtiska informācija (kas būtu mainījusi dalībnieka balsojumu) un pēc diskusijām dalībnieku sapulces gaitā lēmuma projekts nemainās, tad praksē šāda iepriekšēja balsošana varētu notikt sekmīgi.

Komerclikums neparedz balsošanu "ar nosacījumu" vai "atkarībā no kādiem apstākļiem sapulces gaitā". Tādējādi, visticamāk, nodotajai balsij būtu jābūt skaidri un viennozīmīgi "par" vai "pret" lēmuma projektu. Savukārt, ja dalībnieku sapulces laikā lēmuma projekts tiktu grozīts, iepriekš nodotais dalībnieka balsojums nevarētu tikt ieskaitīts, jo attiektos uz citu lēmuma projektu. Iepriekšējais balsojums nebūtu iespējams arī gadījumā, ja darba kārtībā būtu paredzēta kādu citu sabiedrībai būtisku jautājumu apspriešana, kuru apspriešanas nepieciešamību dalībnieki ierosinātu dalībnieku sapulces gaitā, jo iepriekš par tiem nebūtu pieejams lēmuma projekts.

(1) Komerclikuma 214.panta otrās daļas 6., 7.punkts.

Kārtība un termiņi, kādā dalībnieks var nodot savu balsi pirms dalībnieku sapulces, ir valdei jānorāda paziņojumā par dalībnieku sapulces sasaukšanu. Attiecīgi jāsecina, ka tā ir valdes kompetence noteikt šo kārtību un termiņus.

Jāatzīmē, ka atbilstoši Komerclikumam (2), paziņojumu par dalībnieku sapulces sasaukšanu valde nosūta uz dalībnieku reģistrā norādīto (pasta) adresi, ja vien statūtos nav noteikta cita paziņošanas kārtība. Dalībnieku reģistra ziņās par dalībnieku tiek norādītas sekojošas adreses: fiziskajai personai – adrese, kurā tā sasniedzama, bet juridiskajai personai – juridiskā adrese (3). Praksē paziņojuma sūtīšana pa pastu var izrādīties mazāk efektīva, īpaši ārvalsts dalībniekam. Tādējādi būtu ieteicams apsvērt statūtos paredzēt paziņojuma sūtīšanu uz elektroniskā pasta adresi, kuru dalībnieks ir paziņojis valdei valdes noteiktajā kārtībā.

Ja paziņojumā par dalībnieku sapulces sasaukšanu nebūtu norādīta kārtība, kādā dalībnieks var balsot pirms dalībnieku sapulces, noteiktos apstākļos (piemēram, ja dalībnieks objektīvu apstākļu dēļ nevar piedalīties sapulcē, bet būtu nodevis iepriekšēju balsojumu) tas varētu būt būtisks iemesls dalībnieku lēmuma atzīšanai par spēkā neesošu atbilstoši Komerclikuma 217.pantam.

Terminš balsošanai pirms dalībnieku sapulces

Galīgā termiņa noteikšanā valde ir ierobežota ar noteikumu (4), ka balsojums jāsaņem sabiedrībā vismaz iepriekšējā dienā pirms dalībnieku sapulces. Jāuzsver, ka likums runā par "iepriekšējo dienu", nevis "darbdienu". Var pieņemt, ka valde ir tiesīga noteikt sākuma termiņu, sākot ar kuru dalībnieks var balsot pirms dalībnieku sapulces. Dalībniekam būtu ieteicams sagaidīt, vai netiks veikti grozījumi vai papildinājumi plānotajā darba kārtībā (piemēram, pēc kāda cita dalībnieka ierosinājuma).

(2) 214.panta pirmā daļa.

(3) 187.panta piektā daļa.

(4) Komerclikuma 214.prim panta otrās daļas 4 prim punkts.

Balsošanas pirms dalībnieku sapulces veids

Kā vienu no priekšnoteikumiem Grozījumi izvirza balsojuma nodošanu tādā veidā, kas ļauj sabiedrībai nodrošināt dalībnieka identifikāciju. Tā kā balsojuma nodošanas veids pēc būtības ir kārtība, kādā dalībnieks var realizēt savas tiesības balsot pirms dalībnieku sapulces, tad šim veidam ir jābūt norādītam paziņojumā par dalībnieku sapulces sasaukšanu. Grozījumi nosaka, ka balsošanai pirms dalībnieku sapulces jānotiek "rakstveidā".

Visdrošākais veids būtu balsojums, kurš parakstīts ar drošu elektronisku parakstu, tajā skaitā, izmantojot ārvalstīs sertificēta e-paraksta pakalpojumu sniedzēja e-parakstu. Saskaņā ar Elektronisko dokumentu likumu (5) dokuments, kurš parakstīts, izmantojot ārvalstīs sertificēta e-paraksta pakalpojumu sniedzēja e-parakstu, ir atzīstams par derīgu e-parakstu Latvijā, ja to izsniedzis Eiropas Savienības (turpmāk, "ES") dalībvalsts uzraudzības iestādē reģistrēts uzticams sertifikācijas pakalpojumu sniedzējs. Tātad ārvalsts dalībnieka gadījumā balsojums varētu prasīt balsojuma parakstīšanu ar atbilstošu ārvalstīs izsniegtu drošu elektronisku parakstu (tas ir, izmantojot ārvalsts e-paraksta pakalpojuma sniedzēja nodrošinātu pakalpojumu). Šādi parakstīta dokumenta pārbaude caur eparaksts.lv varētu nebūtu iespējama. Tāpēc būtu ieteicams prasīt dalībniekam, nododot balsojumu, parakstītu ar drošu elektronisku parakstu, norādīt arī interneta adresi, kurā valde varēs pārbaudīt attiecīgā balsojuma paraksta derīgumu.

Tā kā ne vienmēr visiem dalībniekiem un to pārstāvjiem ir drošs elektroniskais paraksts, tad valdei ieteicams paredzēt arī kādu citu alternatīvu rakstisku balsojuma nodošanas veidu. Piemēram, parakstīta balsojuma iesniegšana personīgi valdei vai piegāde ar kurjeru.

Attiecībā uz balsu nodošanu, izmantojot online aptaujas platformas iespējas, jānorāda uz Grozījumos izvirzīto prasību pēc "rakstveida balsojuma". Atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam (6), prasība pēc dokumenta rakstveida formas attiecībā uz elektronisko dokumentu ir izpildīta, ja elektroniskajam dokumentam ir elektroniskais paraksts un elektroniskais dokuments atbilst citām normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

- ⊖ Elektroniskais paraksts var būt gan drošs elektronisks paraksts, gan nekvalificēts elektroniskais paraksts. Elektronisko dokumentu uzskata par pašrocīgi parakstītu gan:
- ⊖ gadījumā, kad tam ir drošs elektroniskais paraksts, gan arī

tad, ja tas ir parakstīts ar nekvalificētu elektronisko parakstu, un valde un visi dalībnieki rakstiski iepriekš ir vienojušies par šāda nekvalificētā elektroniskā paraksta izmantošanu balsu nodošanai pirms dalībnieku sapulces.

Šādai iepriekšējai rakstveida vienošanās jābūt parakstītai papīra formā vai ar drošu elektronisko parakstu. Ja šajā rakstveida vienošanās tas būs paredzēts, tad balsojums var notikt arī konkrētā online platformā, piemēram, visidati.lv vai google aptaujas platformā. Valde nosūtītu saiti uz šādu aptauju uz dalībnieka norādīto e-pastu, un dalībnieks identificētu sevi ar tam piešķirto unikālo paroli/PIN kodu.

Ja dalībnieks ir juridiska persona, tad līdzīgi kā piedaloties dalībnieku sapulcē klātienē, arī nododot balsi pirms dalībnieku sapulces, valdei būtu jāprasa dalībniekam apliecināt savas pārstāvības tiesības. Piemēram, nododot balsi, pievienot balsojumam pilnvaru vai izrakstu/izdruku no ārvalsts komercreģistra.

Grozījumu anotācijā (7) norādīts, ka tas, ka dalībnieks ir balsojis pirms sapulces, neliedz dalībniekam ierasties uz sapulci klātienē vai piedalīties un balsot sapulcē attālināti. Šādā gadījumā dalībnieka iepriekš nodotais balsojums ir jāanulē.

Ja dalībnieks ir nodevis balsojumu pirms sapulces, tas ir uzskatāms par klātesošu dalībnieku sapulcē. Valdei ir jā sastāda šādu dalībnieku saraksts, un pirms pirmā balsojuma jāiepazīstina ar šo sarakstu pārējos dalībniekus.

3

Dalībnieka attālināta piedalīšanās dalībnieku sapulcē

Grozījumi nosaka sekojošus attālinātas piedalīšanās dalībnieku sapulcē gadījumus:

- ⊖ Ja valde pēc savas iniciatīvas to nodrošina; vai
- ⊖ Ja to pieprasa dalībnieki, kuri kopā pārstāv vismaz 20% no sabiedrības pamatkapitāla, un statūtos nav prasīta mazāka pārstāvības norma; vai
- ⊖ Ja statūtos ir paredzēts, ka dalībniekam jebkurā dalībnieku sapulcē ir tiesības piedalīties un balsot, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus; vai
- ⊖ Ja statūtos ir paredzēts, ka dalībnieku sapulces notiek tikai elektroniski (šādiem statūtu grozījumiem jāpiekrīt visiem balsstiesīgajiem dalībniekiem).

Pēdējā punktā minētā e-sapulce ir nošķirama no klātienē notiekošām dalībnieku sapulcēm, kurās dalībnieki ir tiesīgi piedalīties un balsot attālināti. Tas ir, pirmajā, otrajā un trešajā punktā minētajos gadījumos sapulce tiek organizēta un notiek klātienē, bet dalībniekiem ir tiesības tajā piedalīties un balsot attālināti. Savukārt e-sapulces gadījumā sapulce klātienē nav jāorganizē, un tā notiek tikai elektroniski.

Valdei ir jānodrošina dalībniekam iespēja attālināti piedalīties un balsot dalībnieku sapulcē, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus, un tieši valdei ir pienākums noteikt prasības dalībnieku identifikācijai un kārtību, kādā dalībnieki var šīs tiesības izmantot (izņemot, ja augstāk minētajā trešajā gadījumā statūti jau nosaka šīs prasības). Jāatzīmē, ka Grozījumi paredz dalībnieka tiesības pievienoties reālai ("dabā" notiekošai) sapulcei attālināti un identificēt sevi elektroniski (tā nav pievienošanās e-sapulcei). Vienlaikus, jāņem vērā, ka dalībnieku sapulcē mēdz piedalīties arī citas - uzaicinātās personas, kas nav kāda dalībnieka pārstāvji, piemēram, revidents. Ievērojot privāttiesību principu, ka "atļauts ir tas, kas nav aizliegts", varētu pieņemt, ka arī šādas uzaicinātās personas varētu piedalīties sapulcē attālināti.

Komerclikums neprecizē, kādā veidā, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus, varētu notikt dalībnieku identifikācija, atstājot tā izlemšanu valdes kompetencē. Ir vairākas platformas, kas nodrošina tiešsaistes tikšanās (Skype, Zoom, Teams, utt.). Pievienošanās šīm sapulcēm (ieskaitot personas identificēšanu pirms pielaišanas sapulcē) var būt ar augstāku vai vienkāršāku drošības līmeni. Varētu pieņemt, ka augstākas ticamības identifikācijas prasības būtu jāizvirza gadījumā, ja valdei dalībnieks vai tā pārstāvis nav personīgi pazīstams.

Visbiežāk ikdienas jautājumu kārtošā ar vairāku attālinātu personu dalību tiek organizētas telefonkonferences, Teams vai Zoom tikšanās. Parasti pirms šādas tikšanās katram dalībniekam uz e-pastu atnāks pievienošanās saite ar paroli/PIN kodu un instrukcijas, kā pievienoties. Šāda pieeja ir visbiežāk izmantotā un to varētu dēvēt par pamata identificēšanas līmeni. Tas var būt pietiekami ikdienas jautājumu risināšanā, jo pastāv vienkāršs filtrs (ierobežots personu loks, kas ir informēti par tikšanos un norises vietu, plus jāzina parole) un tas nodrošina, ka jebkurš nevarēs pievienoties. Taču dalībnieku sapulcēm sabiedrības valde varētu vēlēties kādu drošāku identifikācijas paņēmieni, jo tur tiek izlemti būtiski jautājumi ar nozīmīgām tiesiskām sekām.

Komerclikums valdei neprasa izmantot konkrētu personas elektronisko identifikācijas paņēmieni, līdz ar to valdei var rasties jautājums par to, kas tad ir pietiekami vai pilnīgi drošs paņēmieni dalībnieku sapulces gadījumā. Par Latvijas normatīvajiem aktiem pilnībā atbilstošu personas elektronisko identifikāciju varam spriest vienīgi Fizisko personu elektroniskās identifikācijas likuma (turpmāk, "FPEIL") kontekstā. FPEIL 3. pants paredz trīs elektroniskās identifikācijas veidus, kas pielīdzināmi klātienē personas identificēšanai, uzrādot personu apliecinošu dokumentu (8). Izmantojot kādu no šiem veidiem, kompetentajām iestādēm būtu jāatzīst, ka persona ir pienācīgi identificēta. Aplūkojot šīs normas, ir secināms, ka elektroniskie identificēšanas veidi ir veidoti pēc analogijas ar elektronisko parakstu. Proti, tiek izmantots kvalificēts identifikācijas pakalpojumu sniedzējs, kas, kā starpnieks starp identificējamo personu un valdi, apliecina personas identitāti, vai arī pastāv rakstveida vienošanās par elektronisko identificēšanu un arī šajā gadījumā pa vidu var būt starpnieks, kas nodrošina identificēšanu, vai šāda vienošanās ir tiešā veidā iepriekš noslēgta starp valdi un attiecīgo personu (dalībnieka pārstāvi). Kā piemēru "dabā" var minēt VID EDS sistēmu. Tajā var identificēties izmantojot:

- ☰ e-parakstu – tāvad kvalificētu sertifikācijas pakalpojuma sniedzēju kā starpnieku, kas nodrošina identifikāciju,
- ☰ caur Latvija.lv portālu, kur, savukārt, iespējams autorizēties arī, izmantojot virkni komercbanku un citu pakalpojumu sniedzēju identificēšanās iespējas (starpnieki, kas nodrošina identificēšanu, pamatojoties uz rakstveida līgumu starp identificējamo personu un starpnieku) vai
- ☰ izmantojot lietotājvārdu un paroli, ko VID izsniedzis, parakstot rakstveida līgumu ar konkrēto lietotāju.

(8) Elektroniskā identifikācija uzskatāma par notikušu un ir pielīdzināma fiziskās personas identitātes pārbaudei klātienē, uzrādot personu apliecinošu dokumentu, vienā no šādiem gadījumiem:

- 1) ja tā veikta ar kvalificētu vai kvalificētu paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas līdzekli un atbilst likuma prasībām;
- 2) ja tā veikta gadījumā, kad elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs un elektroniskā pakalpojuma sniedzējs rakstveidā vienojušies par elektronisko identifikāciju un elektroniskās identifikācijas veidu, neizmantojot kvalificētu vai kvalificētu paaugstinātas drošības elektronisko identifikāciju;
- 3) ja tā veikta gadījumā, kad elektroniskā pakalpojuma sniedzējs un fiziskā persona rakstveidā vienojušies par fiziskās personas identitātes pārbaudi elektroniskajā vidē, neizmantojot kvalificētu vai kvalificētu paaugstinātas drošības elektronisko identifikāciju.

Taču vēlreiz jāuzsver, ka Komerclikums valdei neuzliek par pienākumu dalībnieku sapulces dalībnieku identificēšanai izmantot tikai un vienīgi FPEIL noteiktās identifikācijas metodes. Piemēram, ja sabiedrības dalībnieks ir ārvalstu juridiska persona, tad ar šī dalībnieka valdes locekli kā dalībnieka pārstāvi, kuri turklāt var mainīties, Latvijas sabiedrības valdei būs gandrīz neiespējami nodrošināt rakstveida līguma esamību par elektronisko identifikāciju, kā arī visticamāk šai personai nebūs konts kādā no Latvijas komercbankām vai e-paraksts, caur kuru sevi identificēt. Taču tam nevajadzētu nozīmēt, ka sabiedrībām ar ārvalstu dalībniekiem tādēļ nav iespējams noturēt dalībnieku sapulces ar dalībnieku attālinātu elektronisku pieslēgšanos. Proti, saskaņā ar sabiedrības statūtos noteikto sapulču paziņošanas kārtību, valdei joprojām būtu jābūt iespējai izmantot arī citas metodes, piemēram, nosūtot uz dalībnieka e-pastu pieslēgšanās datus Teams vai Zoom platformā (saite un parole), pēc pieslēgšanās prasot nodrošināt sapulces failu apmaiņā/dokumentos pilnvaru, kas parakstīta ar drošu (arī citā ES valstī izdotu) elektronisku parakstu, prasot pietuvināt pie videokameras personu identificējošu dokumentu, turot to blakus sejai un veicot ekrānšāviņus (screenshot) u.tml.

Runājot par e-paraksta (droša elektroniska paraksta) izmantošanu dalībnieka pārstāvja identifikācijai, e-paraksts ir vienīgais Latvijā kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojums, kas ir pielīdzināms personas identitātes apliecināšanai klātienē, uzrādot personu apliecinošu dokumentu (9). Identificēšanās izmantojot kvalificētu identifikācijas pakalpojumu šķiet visoptimālākais risinājums, jo tādā veidā sabiedrības valdei nav nepieciešams iepriekšējs atsevišķs rakstisks līgums ar kādu identifikācijas pakalpojuma sniedzēju vai pašu gala personu, ko tā vēlas identificēt.

Proti, visi iesaistītie var paļauties uz kvalificēto sertifikātu, kas apliecina identitāti, un tas var būt izdots jebkurā ES valstī. Tomēr, cik zināms, visbiežāk izmantotajās publiski pieejamajās platformās netiek nodrošināta/prasīta identificēšanās ar kvalificētiem sertifikātiem. Proti, šobrīd, pieslēdzoties kādai Skype, Microsoft Teams vai Zoom platformām, ir tikai iespēja autentificēties ar iepriekš izsūtītu paroli (un tas neatbilst kādai no FPEIL elektroniskās identificēšanās metodēm, ja vien nepastāv iepriekšēja rakstveida vienošanās starp organizatoru un dalībnieku), bet nav tāda iespēja pierakstīties, izmantojot e-parakstu.

Iespējams, nākotnē identifikācijai varētu tikt izmantots attālinātais (virtuālais) notāra pakalpojums www.latvijasnotars.lv, kura pakalpojumiem jāreģistrējas caur portālu www.latvija.lv, izmantojot e-parakstu, un kas pieejams, piedaloties vairākām personām. Tomēr šobrīd šādā gadījumā notāram būtu jāveic kāda notariāla darbība, kā arī, cik zināms, šis attālinātais pakalpojums pieejams tikai personām, kurām ir piešķirts personas kods Latvijā, jo notārs veic arī pārbaudi ledzīvotāju reģistra datu bāzē, kur viņam pieejams arī personas fotoattēls.

Tāpēc, kā tika minēts, no praktiskā aspekta raugoties, dalībnieka identifikācijai, ja dalībnieku sapulce paredzēta videokonferences režīmā, varētu izmantot, piemēram:

- konferences piekļuves saites nosūtīšanu uz dalībnieka elektroniskā pasta adresi, kuru tas ir paziņojis valdei valdes iepriekš noteiktajā kārtībā, kā arī
- sapulces piekļuves paroles/PIN koda nosūtīšanu uz mobilā tālruņa numuru vai arī atsevišķā e-pastā uz minēto dalībnieka elektroniskā pasta adresi.

Papildus, dalībnieku sapulces sākumā varētu prasīt dalībnieku pārstāvjiem nodrošināt sapulces failu apmaiņā/dokumentos pārstāvja identifikācijas dokumentu un pārstāvību apliecināšu dokumentu, un pēc tam veikt identifikācijas dokumenta attēla salīdzināšanu ar dalībnieka pārstāvja sejas attēlu dalībnieku sapulcē.

Tāpat valde var apsvērt izmantot arī kādu no prasībām videoidentifikācijas veikšanai, kas ir izstrādātas noziedzīgi iegūtu līdzekļu novēršanas regulējumā (10).

Jaunie Grozījumi neatceļ Komerclikuma prasības par dalībnieku sapulču protokolu noformēšanu (11). Saskaņā ar 2020.gada 20.marta likumu "Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību", līdz 2020.gada 1.septembrim, ja dalībnieks piedalās un balso, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus, sabiedrībai ir jānodrošina kopsapulces gaitas ierakstīšana un fiksēšana datu nesējos un attiecīgo sapulces materiālu glabāšana. Likums arī paredz, ka tiesības iepazīties ar sapulces materiāliem ir dalībniekiem, valdes un padomes (ja tāda ir sabiedrībā izveidota) locekļiem, revidentiem un kompetentajām institūcijām (12).

Arī pēc 2020.gada 1.septembra valdei būtu ieteicams apsvērt veikt sapulces video vai audio ierakstu, iepriekš par to informējot sapulces dalībniekus, lai varētu pēc sapulces parakstīšanai sagatavot dalībnieku sapulces protokolu.

(10) MK noteikumi Nr.392 "Kārtība, kādā Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma subjekts veic klienta neklātienas identifikāciju" 10. pants

(11) Komerclikuma 216.pants.

(12) 33.panta 8. un 9.daļa.

Standarta gadījumā šādu ierakstu varētu glabāt, piemēram, 18 mēnešus, kas ietvertu laika periodu, kurā iespējama prasības izvirzīšana par dalībnieka lēmuma atzīšanu par spēkā neesošu atbilstoši Komerclikuma 217.pantam (tas ir, ne ilgāk kā vienu gadu no sapulces norises dienas), kā arī laiku informācijas saņemšanai no tiesas par uzsāktu tiesvedību. Jāatzīmē, ka, ja dalībnieku sapulces protokols netiks parakstīts elektroniski (ar drošu elektronisko parakstu), tad valdei būs jānodrošina protokola parakstīšana papīra formātā, kas varētu prasīt zināmu laiku.

Lai gan no pašu Grozījumu teksta tas skaidri neizriet, to anotācijā minēts, ka, paredzot statūtos tikai elektronisku dalībnieku sapulču norisi, kurās dalībnieki piedalās un balso, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus, esot iespējams noteikt, ka atsevišķi jautājumi – piemēram, būtiskas izmaiņas kā pamatkapitāla palielināšana, statūtu grozījumi, likvidācija, reorganizācija u. tml. – var tikt pieņemti tikai klātienē sapulcēs. Šādās klātienē sapulcēs dalībnieks joprojām var piedalīties attālināti.

4

Dalībnieka balsošana, piedaloties dalībnieku sapulcē attālināti

Ja dalībnieks piedalās sapulcē, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus, Grozījumi nosaka tādus pašus trīs gadījumus, kad dalībnieks var balsot, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus:

- ☰ Ja valde pēc savas iniciatīvas to nodrošina; vai
- ☰ Ja to pieprasa dalībnieki, kuri kopā pārstāv vismaz 20% no sabiedrības pamatkapitāla, un statūtos nav prasīta mazāka pārstāvības norma; vai
- ☰ Ja statūtos ir paredzēts, ka dalībnieku sapulces notiek tikai elektroniski.

Dalībnieka tiesības balsot, izmantojot elektroniskus saziņas līdzekļus, praksē varētu tikt realizētas, atkarībā no tā, vai dalībnieku sapulce notiek videokonferences vai tikai audiokonferences režīmā. Atkarībā no izmantotās platformas, videokonferencē balsošanu varētu būt iespējams veikt, izmantojot arī "tērzēšanas" jeb "čata" funkciju. Piemēram, pēc darba kārtības jautājuma apspriešanas, sapulces vadītājs varētu lūgt balsot, ne tikai konkrētajam dalībniekam sakot "par" vai "pret", bet papildus arī pēc sapulces vadītāja ieraksta "čatā" par kādu darba kārtības jautājumu, dalībniekiem ierakstot "par" vai "pret".

Nobeigumā jāsecina, ka kārtība, kādā tiktu nodrošināta dalībnieka balsošana, piedaloties dalībnieku sapulcē attālināti, ir atkarīgs no tā, kādi elektroniskās saziņas līdzekļi ir sabiedrības rīcībā. Šiem līdzekļiem ir jānodrošina dalībnieka tiesību realizācija, cita starpā, izteikties, uzdot jautājumus un iesaistīties diskusijās dalībnieku sapulces norises gaitā. Nozīmīga loma šo tiesību nodrošināšanai praksē dalībnieku sapulces gaitā būs dalībnieku sapulces vadītājam, kurš būs atbildīgs arī par sapulcē izskatāmo dokumentu pieejamības nodrošināšanu sapulces gaitā, gan par konfidencialitātes prasību izpildi, padarot dokumentus pieejamus, un citiem līdzīgiem jautājumiem, kas praksē radīsies, dalībniekiem piedaloties un balsojot sapulcē attālināti.

PAPILDU KONSULTĀCIJAS:

Sarmis Spilbergs
Asociētais partneris,
zvērētais advokāts

sarmis.spilbergs@ellex.lv

Iveta Ceple
Zvērināta advokāte

iveta.ceple@ellex.lv